

**CSÁSZÁRTÖLTÉSI BÁNÁTI MIKLÓS NEMET
NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA**

**MIKLÓS BÁNÁTI DEUTSCHE
NATIONALITÄTENGRUNDSCHULE TSCHASARTET**

**Technika, életvitel és gyakorlat helyi tanterv
1-4. osztály**

6239 Császártöltés Kossuth Lajos utca 1

Tel: 78-443-962

e-mail: iskola@csaszartoltes.hu

web: www.csaszartoltes.suli.hu

OM: 203122

TECHNIKA, ÉLETVITEL ÉS GYAKORLAT
Helyi tantárgyi tanterv

1-4. osztály

A képzés sajátosságai szerint: általános tantervű osztályok

A tantárgy nevelési és fejlesztési célrendszere megvalósításának iskolai keretei:
Általános tantervű tanulócsoport 1-4. évfolyam

A tantárgy órakerete: heti: 1. óra
évi: 36 óra

<i>Évfolyam</i>	<i>Heti órakeret</i>	<i>Évi órakeret</i>	<i>Kerettantervi órakeret</i>	<i>Helyi tervezésű órakeret</i>
1.	1	36	32	4
2.	1	36	32	4
3.	1	36	32	4
4.	1	36	32	4

A tantárggyal kapcsolatos pedagógiai szervezési megjegyzések:

A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv:

Az 5/2020. (I.31.) Kormányrendelet a NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet módosításához készített, és az Oktatási Hivatal honlapján található kerettantervben található általános iskola 1-4. és 5-7. évfolyamára kiadott **technika és tervezés** tantárgyi kerettanterv alapján készült az intézmény helyi tanterve.

Az Oktatási Hivatal honlapján található kerettantervek a Nat 2020 szabályozásával, tartalmával összhangban állnak.

1–2. évfolyam

A technika, életvitel és gyakorlat tantárgy tanításának célja az 1–2. évfolyamon, hogy a kulcskompetenciák – különösen a természettudományos-technikai kompetencia – fejlesztésével a gyermek az életkori sajátosságainak megfelelő szinten **tapasztalatokat szerezzen az őt közvetlenül körülvevő világról**. A készségek és képességek alakítása során olyan módszereket sajátítson el, amelyek egyaránt segítik a tájékozódásban, a természeti, társadalmi és technikai környezetbe való beilleszkedésében és az örömmel végzett alkotó munkájában. Támogassa az óvodai játékból az iskolai munkába való átmenetét, elősegítse a hatékony és egyre önállóbbá váló tanulását, a mindennapokban nélkülözhetetlen elemi ismeretek befogadását, a kezűgyesség fejlődését szolgáló játékos tevékenységeket, a tanulás és a munka tiszteletét, megszeretését, a tudás, az alapvető értékek, a megőrzendő hagyományok megbecsülését. Egyre fontosabbá válik az önálló, egyéni munkálkodás mellett a csoportmunkában történő, egymást segítő munkavégzés. A szociális és állampolgári kompetencia alakítása a közvetlen környezet, a családi életvitel formálásával, a családi és iskolai körben vállalható feladatok, valamint a munkamegosztás lehetőségeinek megismerésével kezdődik. **Az anyanyelvi kommunikáció készségeinek fejlesztése kiemelt terület a célok, feladatok megvalósítása során**. A különböző játékok közben szinte észrevétlenül bővül a szókincs, fejlődik a nyelvhasználat. A matematikai kompetencia fejlődését a becslések, mérések, számítások, a síkbeli és térbeli alakzatokkal történő manipuláció, a válogatások és a csoportosítások segítik. A kezdetben mintakövetéssel készített, majd az alkotó fantázia által vezérelt önálló munkavégzéssel kialakított munkadarabok hozzájárulnak az esztétikai érzék fejlődéséhez. **A kézműves foglalkozások, a népművészeti alkotások megismerése révén, az esztétikai és művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlesztésével a tanulók nyitottá válnak a világ sokfélesége és nemzeti kulturális örökségünk iránt**. Az egészséges és környezettudatos életmódra nevelést szolgálja az egyéni életvitel formálása a táplálkozás, az öltözködés, a higiénia, és a helyes időbeosztás terén.

Minden évben visszatérő programok a családi, az osztály- és az iskolai rendezvények. A kisebb és nagyobb közösségek ünnepei a közösségi összetartozást megalapozó közös értékek őrzése mellett a kikapcsolódást, a szabadidő hasznos eltöltését segítik. Mintát adnak az ünnepre való felkészüléshez, az ünnepléshez, az ünneplés utáni teendők végzéséhez. A „kezdeményezőképeség és a feladatvégzésre vállalkozás” fejlesztését szolgálja a tervezés, szervezés, irányítás, vezetés feladataival való ismerkedés, a kommunikáció, az egyeztetés, a feladatok megosztása, részfeladatok elvállalása és végrehajtása, a kockázati tényezők mérlegelése, a munkavégzés egyénileg és csapatban, a tapasztalatok (eredményesség és etikus magatartás) életkornak megfelelő értékelése, elemzése, s ezek megszívélése. A gyalogos közlekedés alapvető tudnivalóinak, a veszélyhelyzetek és a balesetek megelőzését célzó szabályok megismerése és azok szituációs játékokban való élményszerű alkalmazása megalapozza a biztonságos és önálló közlekedéshez szükséges szokások kialakulását.

3-4.évfolyamon

Az életvitel és gyakorlat tantárgy tanításának célja 3-4. évfolyamon, hogy a gyermek a saját közegében (család, osztálytársak, iskolaközösség) **közvetlen tapasztalások, megfigyelések révén szerezzen ismereteket az őt körülmények világról.** A mindennapi élet gyakorlatában a kézügyesség és az alkotó fantázia fejlesztésével kapjon ösztönzést az örömteli tanulásra, az önkiszolgálásra, a tudatos feladatvállalásra, az egészséges és környezettudatos életvitel megélésére.

Az elméleti és a manuális tevékenykedés közben mintakövetéssel, majd önálló kreatív gondolati és gyakorlati cselekvéssel készítsen maketteket, modelleket, miközben a mozgáskoordináció, a testtartás megfelelő erő kifejtéssel párosul. A helyes munkafogások gyakorlása közben a célszerű, balesetmentes szerszám és eszközhasználat jól érvényesüljön.

KIEMELT CÉL:

A gyalogos közlekedés magatartási szabályainak megismertetése, gyakoroltatása. Helyes viselkedés a személyautóban és a tömegközlekedési eszközökön. **A közlekedésben rejlő veszélyhelyzetek felismertetése, a balesetek megelőzése, segítségnyújtás elemi teendői.** A leggyakrabban előforduló jelzőtáblák, útburkolati jelek jelentésének megismertetése, tudatosítása.

A gyermek helye a családban, az osztályban, az iskolaközösségben, szerepvállalások, közös élmények, tapasztalatok megbeszélése a különböző vizsgáldások közben.

A mindennapok gyakorlatában az életviteli ismeretek mellett a kézügyesség, a kreatív gondolkodás fejlesztésével, az örömteli tanulásra, az alkotó munkavégzésre ösztönzés. Az önálló ismeretszerzés gyakoroltatása, új tanulási módszerek alkalmazásával, az egyéni alkotó munkavégzés mellett a csoportos feladatvállalás alkalmazására szoktatás, hogy a társas kapcsolatok építésének elemeivel is megismerkedjenek. A tevékenykedtetés közbeni magatartási szabályok megkövetelése.

Hasznos tárgyak készítése önálló tervezéssel, kivitelezéssel, miközben a helyes test-tartás, erő kifejtés fejleszhető, ezzel párhuzamosan az anyagok átalakíthatóságát, a szerkezet és funkció, a kivitelezés esztétikuma és használhatósága közötti összefüggést megértethetjük. A helyes munkafogások végzése közben a balesetmentes szerszám és eszközhasználat érvényesül.

A tárgykészítés folyamatában a becslés, mérés, összehasonlítás, mennyiségi fogalmak elmélyítése. Előtérbe kerül a műszaki rajz alapelemeinek jelentése, alkalmazása. (vonalfajta neve, jelentése, rajzolása)

Egyszerű munkatevékenységekkel a szakmák jellemzőinek megismertetése, különböző foglalkozások eljátszása. Katasztrófavédelmi alapismeretek elsajátíttatása.

Fő feladataink a folyamatos fejlesztés során:

- a tájékozódás és az egyéni, a családi, az iskolai és lakókörnyezetünkben való tájékozottság igényének a felkeltése;
- az összefüggések és kölcsönhatások keresése; az érdeklődésből származó információk és az egyéni tapasztalatok összehangolása;
- rendszerszemléletű gondolkodásmód következetes kialakítása (a természeti, társadalmi és technikai környezet kapcsolatrendszer);

- a problémaérzékenység erősítése, és a folyamatok tudatos, tervezett végig vitele a probléma-felismeréstől a problémamegoldásig;
- a környezettudatos magatartás mindennapokban történő gyakoroltatása, hogy aktívan alkalmazzák a környezetbarát technológiákat;
- a munkamegosztás, az önálló munkaszervezés, az önkiszolgálás, az önellátás, az önellenőrzés, a reális értékelés fokozatos kiépítése;
- a tervezés és az alkotás örömeinek az átélése, az agyag – forma – funkció – esztétikum – gazdaságosság egységének megvalósítása;
- célszerű, takarékos és hatékony gazdálkodás az anyagi és humán erőforrásokkal (az anyaggal, az energiával, a munkával, az idővel);
- a lelki és testi egészség fenntartását elősegítő életvitel kialakítása, különös hangsúly helyezve a megelőzésre;
- a kölcsönös bizalomra, toleranciára épülő kapcsolatrendszerek kialakítása, melyben felelősek vagyunk önmagunkért és másokért;
- a kritikus önértékelés és mások tetteinek és alkotásainak tárgyilagos, közösen kialakított szempontok szerinti megítélése;
- a kézügyességet továbbfejlesztő tevékenységek előtérbe helyezése, mert a kéz intelligenciájának fejlesztésére a gyermek- és ifjúkor a legalkalmasabb, s bizonyított tény, hogy később már kevésbé pótolhatók az itt elkövetett mulasztások;
- a technika-életvitel tantárgy tanulási szokásrendjének kialakítása (kommunikáció, mintakövetés, munkafogások, önellenőrzés, hibajavítás, könyvtárhasználat, IKT alkalmazása).

Kiemelt fejlesztési feladatok:

Énkép, önismeret:

Biztonságérzetet adó, gyakorlati és elméleti tanulási sikerek átélését lehetővé tevő, tapintatos és szeretetteljes bánásmód teszi lehetővé, hogy felfedezhessék belső értékeiket. Több új tantárgyhoz kapcsolódóan, különböző csoportokhoz alkalmazkodva együtt kell működniük, ahol kipróbálhatják, hogy mire képesek, megtapasztalhatják az újszerű feladatokkal való találkozás élményét, az alkotó munka során hasznosuló tanulságokkal élhetik meg a próbálkozásaikat. Az így kialakuló pozitív énkép és a reális önismeret segíti az átmeneteket.

A tantárgy helyi tantervében a kerettanterv kiegészítésére biztosított órakeret

1. évfolyam:			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (±)	Témakör összidőkerete
Otthon – család – életmód	7	0	7
Anyagok a környezetünkben	4	0	4
Közlekedés	3	0	3
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	12	4	16
Jeles napok, ünnepek	6		6
Évfolyam összesen	32	4	36

2. évfolyam:			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (±)	Témakör összidőkerete
Otthon – család – életmód	7	0	7
Anyagok a környezetünkben	4	0	4
Közlekedés	4	1	5
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	15	0	15
Jeles napok, ünnepek	2	3	5
Évfolyam összesen	32	4	36

3. évfolyam:			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (±)	Témakör összidőkerete
Otthon – család – életmód	7	1	8
Anyagok a környezetünkben	4	0	4
Közlekedés	3	0	3
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	15	0	15
Jeles napok, ünnepek	3	3	6
Évfolyam összesen	32	4	36

4. évfolyam:			
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám	Helyi többlet-óraszám (±)	Témakör összidőkerete
Otthon – család – életmód	7	1	8
Anyagok a környezetünkben	4	0	4
Közlekedés	3	0	3
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	15	0	15
Jeles napok, ünnepek	3	3	6
Évfolyam összesen	32	4	36

Az óraszámok tanévenkénti óraszámokat jelentenek.

A tantárgy helyi tantervében a kerettanterv kiegészítésére biztosított órakeret felhasználása

1. évfolyam:	Szabad órakeret:	4
--------------	------------------	---

Tematikai egység	Téma	Óraszám
Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	A keresztyén ünnepekhez hagyományörző rendezvényekhez kapcsolódó tárgyak, ajándékok, eszközök, munkadarabok készítése. (Reformáció ünnepe, Karácsony, Húsvét, Pünkösd)	4
Összesen:		4

2. évfolyam:	Szabad órakeret:	4
--------------	------------------	---

Tematikai egység	Téma	Óraszám
Közlekedés	Figyelem, elővigyázatosság. Baleset esetén teendők. Segélyhívás. Szituációs játékok.	1
Jeles napok, ünnepek	A keresztyén ünnepekhez hagyományörző rendezvényekhez kapcsolódó tárgyak, ajándékok, eszközök, munkadarabok készítése. (Reformáció ünnepe, Karácsony, Húsvét, Pünkösd)	3
Összesen:		4

3 évfolyam:	Szabad órakeret:	4
-------------	------------------	---

Tematikai egység	Téma	Óraszám
Otthon- család-életmód	Egészség. Betegség. Vegyszer, tisztítószer veszélyei. Betegápolás, mérgezés.	1
Jeles napok, ünnepek	A keresztyén ünnepekhez hagyományörző rendezvényekhez kapcsolódó tárgyak, ajándékok, eszközök, munkadarabok készítése. (Reformáció ünnepe, Karácsony, Húsvét, Pünkösd)	3

	Összesen:	4
--	-----------	---

4 évfolyam:	Szabad órakeret:	4
-------------	------------------	---

Tematikai egység	Téma	Óraszám
Otthon- család- életmód	Elemi elsősegély nyújtási ismeretek.	1
Jeles napok, ünnepek	A keresztyén ünnepekhez hagyományörző rendezvényekhez kapcsolódó tárgyak, ajándékok, eszközök, munkadarabok készítése. (Reformáció ünnepe, Karácsony, Húsvét, Pünkösd)	3
	Összesen:	4

1. évfolyam

Óraszám: 36 óra/év
1 óra/hét

Tematikai egység	1. Otthon – család – életmód	Órakeret 7 óra
Előzetes tudás	Az iskolaérettségi kritériumok szerint elvárt szinten: élmények, tapasztalatok elmondása; lakhely ismerete; családtagok és rokonok bemutatása; alapvető viselkedési szabályok betartása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Tapasztalatszerzés a közvetlen természeti, társadalmi és technikai környezet megismertetése és megismerése során.</p> <p>A környezet- és egészségtudatosság egyes elemeinek megalapozása.</p> <p>A családkép és a családi otthon képének alakítása.</p> <p>A rendszeresség és a rendszeretel iránti igény formálása.</p> <p>Együttműködési képesség kialakítása a családtagokkal, az iskolatársakkal, felnőttekkel.</p> <p>Szókincsbővítés.</p> <p>Az önismeret fejlesztése.</p>	
Tanulási eredmények	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb. – felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; – felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán; – otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteket felismeri, és ismeri megelőzésük módját; – takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; – rendet tart a környezetében; – törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; – szelektíven gyűjti a hulladékot; – ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét; – ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit. 	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<ul style="list-style-type: none"> - Tapasztalatszerzés elősegítése a közvetlen környezet megismerése során - A környezetátalakítás következményeinek értelmezése - A környezet- és egészségtudatosság megalapozása - Ok-okozati összefüggések értelmezése - Szokásrend kialakítása - A rendszeresség és a rendszeret iránti igény formálása - Biztonságos és balesetmentes eszközhasználat - A takarékoság iránti igény fejlesztése - Környezettudatos magatartás támogatása - Együttműködési képesség kialakítása és erősítése - Az önismeret fejlesztése - Lakásfajták csoportosítása - Lakástervek készítése - Lakásépítés építőelemekkel - Erőforrások a háztartásban – áram, gáz, víz - Lakberendezés - Egészséges életmód - Egészséges táplálkozás - Étkezési szokások, terítés - Személyi higiénia, tisztálkodás - Öltözködési szabályok - Háztartási balesetek - Munkamegosztás - Napirend, házirend - Takarékoskodás - Környezetvédelem 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szókincsbővítés, szövegalkotás, beszédkultúra, kommunikáció.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> család, egészséges életmód, növényismeret, évszakok, napszakok, időjárási tényezők, lakhelyek, higiéné.</p> <p><i>Matematika:</i> tájékozódás térben és időben - időtartam, nap, napszakok.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> Én és a közvetlenebb és tágabb környezetem, közösségeim, társaim. Családtagok, családi, baráti kötődések, szeretetkapcsolatok</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Család, családtag, életmód, lakhely, családi ház, lakás, otthon, közösség, háztartás, háztartásvezetés, házimunka, veszélyforrás, baleset, háztartási eszköz, háztartási gép, háztartási baleset, munkamegosztás, ünnep, egészséges életmód, táplálkozás, higiéné, testápolás, öltözködés, időbeosztás, napirend, szabadidő, környezet, környezetvédelem, takarékoság, hulladék, szelektív hulladékgyűjtés.</p>
<p>Javasolt tevékenységek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Beszámolók lakóhelyünkről - Saját településünk megismerése: utcák, terek elrendezése, házak, épületek, épülettípusok, lakásfajták - A ház helyiségei, funkciójuk, berendezésük - Építőelemekkel házak építése - Építés alapformára, körvonalrajz, alaprajz készítése - Különleges építmények tervezése - A szoba berendezése: bútorok készítése

Tematikai egység	2. Anyagok a környezetünkben	Órakeret 4 óra
Tanulási eredmények	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség; – alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát. 	
Fejlesztési feladatok, ismeretek	<p>Az érzékszervek és az érzékelés fajtáinak megismerése Véleményformálás a társakkal közös tevékenység során Tevékenység során együttműködési készségek fejlesztése Környezettudatos döntéshozatal a megismert anyagok használata során Építő jellegű párbeszéd alkalmazása Kézügyesség fejlesztése Természetes és mesterséges anyagok csoportosítása: fa, papír, fém, textil, fonal, műanyag Az anyagok fajtái, tulajdonságai, felhasználhatóságuk Anyagvizsgálatok érzékszervi úton</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p>Természetes anyagok, mesterséges anyagok, termékek, magvak, fa, papír, fém, textil, fonal, műanyag, szín, árnyalat, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi simaság</p>	
Javasolt tevékenységek	<p>Tanulmányi séta: természetes anyagok, levelek, termékek gyűjtése Anyagok felhasználásának megfigyelése közvetlen környezetünkben Termésfigurák, termésbábok készítése, figura tervezése, megfelelő formájú és méretű termékek válogatása, becslés, tervezés Őszi színek megfigyelése, formák összehasonlítása, asszociáció Levélpérelés módszerének megismerése: levélkép készítése Magkép készítése Kavicsfestés Csoportmunkában tájkép készítése magokból kirakott mozaikkal</p>	

Tematikai egység	3. Közlekedés	Órakeret 3 óra
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A biztonságos és fegyelmezett gyalogos közlekedési ismeretek alapjainak kialakítása.</p> <p>Figyelem és elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. A közlekedési balesetek okainak azonosítása, a megelőzés, az elhárítás, a segítségnyújtás lehetőségeinek megismerése és gyakorlása. Az utazással kapcsolatos illemszabályok megismerése.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	<p>Gyalogos közlekedés szabályai</p> <p>A gyalogos közlekedés alapszabályainak megismerése.</p> <p>Szabálykövető magatartás a közlekedési környezetben.</p> <p>A közlekedésben való részvétel gyakorlása. Átkelés az úttesten.</p> <p>A forgalomirányítás jelzései: a közlekedési jelzőlámpa és a gyalogos közlekedésnél jelentős jelzőtáblák ismerete.</p> <p>A közösségi közlekedés viselkedési szabályai</p> <p>A biztonságos, udvarias közösségi közlekedés szabályai.</p> <p>. A közlekedésben rejlő veszélyek</p> <p>A gyermekbalesetek okai, forrásai, megelőzésük.</p> <p>Helyes magatartás a baleseti helyszínen.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p>Gyalogos közlekedés, közlekedési szabály (KRESZ), közút, gyalogátkelőhely, úttest, járda, megállóhely, jelzőlámpa, jelzőtábla, forgalomirányítás, tömegközlekedés, jármű, sorompó, baleset, biztonság, biztonsági öv, gyerekülék, gyerekzár.</p>	

Tematikai egység	4. Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	Órakeret 16 óra
Tanulási eredmények	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; – egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során; – alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el; – saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli; – értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von le a későbbi eredményesebb munkavégzés érdekében; – felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán; – rendet tart a környezetében; – törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; – szelektíven gyűjti a hulladékot; – rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel; 	

	<ul style="list-style-type: none"> – otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját; – takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; – tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét; – az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet; – társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos munkavégzés során; – felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; – ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.
<p style="text-align: center;">Fejlesztési feladatok és ismeretek</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Megfigyelő- és feladatmegoldó képesség fejlesztése – A kreativitás erősítése – Együttműködés és véleményformálás támogatása – Az önkifejezés és a kulturális tudatosság támogatása – Társas tanulási tevékenységek előtérbe helyezése – Tapasztalás támogatása munkatevékenységek útján – Felelős szerepvállalás és a munkamegosztás erősítése – Önálló ismeretszerzés támogatása – Biztonságos és balesetmentes eszközhasználat – A takarékoság iránti igény fejlesztése – Környezettudatos magatartás támogatása – Képlékeny anyagok tulajdonságai – Tárgykészítés képlékeny anyagból – A papír tulajdonságainak csoportosítása – Papírmunkák: <ul style="list-style-type: none"> • hajtogatás, gyűrés, sodrás • tépés, nyírás • díszítés • bábkészítés – A fa tulajdonságai, felhasználása – Famunkák: <ul style="list-style-type: none"> • darabolás • csiszolás • hegyezés – A fonalak csoportosítása, felhasználása – Fonalmunkák: <ul style="list-style-type: none"> • hurkolás • fonás • csomózás – A keresztyén ünnepekhez hagyományörző rendezvényekhez kapcsolódó tárgyak, ajándékok, eszközök, munkadarabok készítése

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Természetes anyag, mesterséges anyag, anyagvizsgálat, anyagi tulajdonság, képlékenység, becslés, mérés, sablon, szálás anyag, hurkolás, fonás, csomózás, anyagtakarékoság, újrahasznosítás, munkaszervezés, program, dekoráció.	
Javasolt tevékenységek	<p>Képlékeny anyagok tulajdonságainak megismerése, anyagvizsgálat érzékszervekkel</p> <p>Képlékeny anyagok alakítása: gyúrás, lapítás, gömbölyítés, hengerítés, mélyítés, kivájás, nyújtás, mintázás</p> <p>Edénykék, gyöngyök, szélcsengő készítése agyagból</p> <p>Só-liszt gyurma készítése: figurák, mozgó kompozíció készítése</p> <p>Mézeskalács-készítés</p> <p>Hagyományos mesterségek megismerése</p> <p>Papírfajták és tulajdonságaik megismerése, használatuk</p> <p>Papír sodrásával, gömbölyítésével, gyűrött és sodrott papírból, papírgömböcskékből őszi fa, őszi kép készítése</p> <p>Fatörzs és ágak készítése tépéssel, levelek nyírással, kúpos kialakítás nyírással, ragasztással</p> <p>Legyezőhajtással, redőzéssel figurák készítése</p> <p>Origamijelek ismerete alapján növény- és állatfigurák hajtogatása</p> <p>Ünnepi és farsangi díszek készítése termésekből, papírból. Alaklemez, sablon használatával bábok, társasjáték, puzzle, kreatív játékok készítése</p> <p>Papírszövés</p> <p>Ismerkedés a fával, a fa haszna, a faültetés fontossága, a fa tulajdonságainak megfigyelése</p> <p>A fa darabolása, csiszolása, hegyezése</p> <p>A hurkapálca töréspróbája</p> <p>Marokkó készítése</p> <p>Kép készítése hurkapálcából</p> <p>Spatulából figurák, könyvjelző és ajándékkísérő készítése</p> <p>Kunyhó készítése fonással</p> <p>Vesszőfonással ajtókopogtató, mini kosár készítése</p> <p>Mesterségek, műhelyek megismerése</p> <p>Különböző fonalak, kötelek, cérnák vizsgálata. Növényi és állati eredet. Hogyan készül? Mire használják?</p> <p>Csomók és masni kötése, sodrás, bojt készítés, hármass fonás, körmön fonás, nemezelés, pomponkészítés</p>	
Tematikai egység	5. Jeles napok, ünnepek	Órakeret 6 óra
Tanulási eredmények	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; – alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát; – felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; 	

	<ul style="list-style-type: none"> - ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.
Fejlesztési feladatok és ismeretek	<ul style="list-style-type: none"> - Magyarságtudat erősítése - Az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeinek elsajátítása és betartása - Az ajándékozás kultúrájának elsajátítása - Tervek a családban - Esztétikai érzék fejlesztése - Közösen átélt élmények és érzések támogatása - Mikulás - Karácsony - Farsang - Március 15. - Húsvét - Anyák napja
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Jeles nap, jelkép, ünnep, népszokás, viselkedéskultúra, öltözködéskultúra, munkaszervezés, dekoráció, esztétika
Javasolt tevékenységek	<ul style="list-style-type: none"> - Ünnepi díszek, szimbólumok készítése különböző anyagokból: mikulás, karácsonyfa, kokárda, zászló - Csomagolástechnikák: különböző alakú ajándéktárgyak csomagolása - Hímes tojás készítése - Ajándéktárgyak, meghívók, üdvözlőkártyák készítése

2. évfolyam

Óraszám: 36 óra/év
1 óra/hét

Tematikai egység	1. Otthon- család-életmód	Órakeret 7 óra
Tanulási eredmények	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési- oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb. – felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; – felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán; – otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját; – takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; – rendet tart a környezetében; – törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; – szelektíven gyűjti a hulladékot; – ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét; – ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit. – 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	<ul style="list-style-type: none"> – Tapasztalatszerzés elősegítése a közvetlen környezet megismerése során – A környezetátalakítás következményeinek értelmezése – A környezet- és egészségtudatosság megalapozása – Ok-okozati összefüggések értelmezése – Szokásrend kialakítása – A rendszeresség és a rendszeret iránti igény formálása – Biztonságos és balesetmentes eszközhasználat – A takarékoság iránti igény fejlesztése – Környezettudatos magatartás támogatása – Együttműködési képesség kialakítása és erősítése – Az önismeret fejlesztése – Lakásfajták csoportosítása – Lakástervek készítése – Lakásépítés építőelemekkel – Erőforrások a háztartásban – áram, gáz, víz – Lakberendezés – Egészséges életmód – Egészséges táplálkozás – Étkezési szokások, terítés – Személyi higiénia, tisztálkodás – Öltözködési szabályok 	

	<ul style="list-style-type: none"> – Háztartási balesetek – Munkamegosztás – Napirend, házi rend – Takarékoskodás – Környezetvédelem
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Lakás, otthon, család, életmód, családi ház, lakberendezés, egészséges életmód, táplálkozás, higiénia, testápolás, öltözködés, veszélyforrás, baleset, háztartási baleset, háztartás, házimunka, munkamegosztás, időbeosztás, napirend, szabadidő, takarékoskodás, környezet, környezetvédelem, hulladék, szelektív hulladékgyűjtés
Javasolt tevékenységek	<ul style="list-style-type: none"> – Beszámolók lakóhelyünkről – Saját településünk megismerése: utcák, terek elrendezése, házak, épületek, épülettípusok, lakásfajták – A ház helyiségei, funkciójuk, berendezésük – Építőelemekkel házak építése – Építés alapformára, körvonalrajz, alaprajz készítése – Különleges építmények tervezése – A szoba berendezése: bútorok készítése – Családtagok bemutatása, köszönés, bemutatkozás – Családi munkamegosztás, házimunka és napi tevékenységek, háztartási munkák csoportosítása – Napirend készítése – Étkezési szokások, az egészséges táplálkozás alapjai, egészséges életmód – Napi étrend készítése: élelmiszerek, ételek, italok, vitaminok – Egyszerű ételkészítés – Asztalterítés, asztali illemtan, asztalterítés, szalvétahajtogatás, meghívó, ültetőkártya készítése – Tisztálkodási szokások: személyi higiéniahoz, testápoláshoz kapcsolódó plakátok készítése – Napszaknak, évszaknak és alkalomnak megfelelő öltözködés: öltöztetőbabák, divatbemutató – Ruházat tisztántartása, szekrényrendezés – Környezetünk tisztán tartása. Alapvető takarítószeres és eszközök használata. Veszélyforrások: gyufa, gáz, elektromos áram balesetmentes használata

Tematikai egység	2. Anyagok a környezetünkben	Órakeret 4 óra
Tanulási eredmények	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési- oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség; – alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát. 	

Fejlesztési feladatok, ismeretek	<p>Az érzékszervek és az érzékelés fajtáinak megismerése</p> <p>Véleményformálás a társakkal közös tevékenység során</p> <p>Tevékenység során együttműködési készségek fejlesztése</p> <p>Környezettudatos döntéshozatal a megismert anyagok használata során</p> <p>Építő jellegű párbeszéd alkalmazása</p> <p>Kézügyesség fejlesztése</p> <p>Természetes és mesterséges anyagok csoportosítása: fa, papír, fém, textil, fonal, műanyag</p> <p>Az anyagok fajtái, tulajdonságai, felhasználhatóságuk</p> <p>Anyagvizsgálatok érzékszervi úton</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p>Természetes anyagok, mesterséges anyagok, termékek, magvak, fa, papír, fém, textil, fonal, műanyag, szín, árnyalat, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi simaság</p>	
Javasolt tevékenységek	<p>Tanulmányi séta: természetes anyagok, levelek, termékek gyűjtése</p> <p>Anyagok felhasználásának megfigyelése közvetlen környezetünkben</p> <p>Termésfigurák, termésbábok készítése, figura tervezése, megfelelő formájú és méretű termékek válogatása, becslés, tervezés</p> <p>Őszi színek megfigyelése, formák összehasonlítása, asszociáció</p> <p>Levélpréselés módszerének megismerése: levélkép készítése</p> <p>Magkép készítése</p> <p>Kavicsfestés</p> <p>Csoportmunkában tájkép készítése magokból kirakott mozaikkal</p>	
Tematikai egység	3.Közlekedés	Órakeret 5 óra
Tanulási eredmények	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési- oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat; – az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet; – rendelkezik az életkorának megfelelő szintű probléma-felismerési, problémamegoldási képességgel. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	<ul style="list-style-type: none"> – Saját felelősség felismerése a közlekedésben – Szabálykövető magatartás kialakítása – Balesetmentes közlekedés támogatása – Együttműködő és együttérző képesség fejlesztése – Etikus magatartás értelmezése és kialakítása – A gyalogos és kerékpáros közlekedés legfontosabb szabályainak megismerése – A kulturált és biztonságos járműhasználat megismerése 	

	<ul style="list-style-type: none"> – A közlekedési szabályok és a járműhasználat gyakorlása szimulációs és valós közlekedési helyzetekben – Figyelem, elővigyázatosság, baleset esetén teendők. – Segélyhívás. 	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai, tömegközlekedési eszközök, kulturált közlekedés, biztonságos járműhasználat	
Javasolt tevékenységek	<ul style="list-style-type: none"> – Séta az iskola környékén, figyelemfelhívás a veszélyhelyzetekre: gyalogos és kerékpáros közlekedés, úttesten való átkelés szabályai, közlekedési lámpa jelzéseinek ismerete, közlekedési szituációs játék – Jelzések, táblák megfigyelése – Helyes és helytelen viselkedés megfigyelése és elemzése – Gyalogosokra vonatkozó közlekedési jelzések és táblák megismerése – Tömegközlekedési eszközök megismerése – Udvariassági szabályok megismerése és alkalmazása – Szituációs játékok. 	
Tematikai egység	4. Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	Órakeret 15 óra
Tanulási eredmények	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési- oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; – egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során; – alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el; – saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli; – értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von le a későbbi eredményesebb munkavégzés érdekében; – felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán; – rendet tart a környezetében; – törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; – szelektíven gyűjti a hulladékot; – rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel; – otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját; – takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; – tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét; 	

	<ul style="list-style-type: none"> – az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet; – társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos munkavégzés során; – felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; – ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.
Fejlesztési feladatok és ismeretek	<ul style="list-style-type: none"> – Megfigyelő- és feladatmegoldó képesség fejlesztése – A kreativitás erősítése – Együttműködés és véleményformálás támogatása – Az önkifejezés és a kulturális tudatosság támogatása – Társas tanulási tevékenységek előtérbe helyezése – Tapasztalás támogatása munkatevékenységek útján – Felelős szerepvállalás és a munkamegosztás erősítése – Önálló ismeretszerzés támogatása – Biztonságos és balesetmentes eszközhasználat – A takarékoság iránti igény fejlesztése – Környezettudatos magatartás támogatása – Képlékeny anyagok tulajdonságai – Tárgykészítés képlékeny anyagból – A papír tulajdonságainak csoportosítása – Papírmunkák: <ul style="list-style-type: none"> • hajtogatás, gyúrás, sodrás • tépés, nyírás • díszítés • bábkészítés – A fa tulajdonságai, felhasználása – Famunkák: <ul style="list-style-type: none"> • darabolás • csiszolás • hegyezés – A fonalak csoportosítása, felhasználása – Fonalmunkák: <ul style="list-style-type: none"> • hurkolás • fonás • csomózás
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Természetes anyag, mesterséges anyag, anyagvizsgálat, anyagi tulajdonság, képlékenység, becslés, mérés, sablon, szálás anyag, hurkolás, fonás, csomózás, anyagtakarékosság, újrahasznosítás, munkaszervezés, program, dekoráció.
Javasolt tevékenységek	Képlékeny anyagok tulajdonságainak megismerése, anyagvizsgálat érzékszervekkel Képlékeny anyagok alakítása: gyúrás, lapítás, gömbölyítés, hengerítés,

	<p>mélyítés, kivájás, nyújtás, mintázás</p> <p>Edénykéek, gyöngyök, szélsengő készítése agyagból</p> <p>Só-liszt gyurma készítése: figurák, mozgó kompozíció készítése</p> <p>Mézeskalács-készítés</p> <p>Hagyományos mesterségek megismerése</p> <p>Papírfajták és tulajdonságaik megismerése, használatuk</p> <p>Papír sodrásával, gömbölyítésével, gyűrött és sodrott papírból, papírgömböcskékből őszi fa, őszi kép készítése</p> <p>Fatörzs és ágak készítése tépéssel, levelek nyírással, kúpos kialakítás nyírással, ragasztással</p> <p>Legyezőhajtással, redőzéssel figurák készítése</p> <p>Origamijelek ismerete alapján növény- és állatfigurák hajtogatása</p> <p>Ünnepi és farsangi díszek készítése termésekből, papírból. Alaklemez, sablon használatával bábok, társasjáték, puzzle, kreatív játékok készítése</p> <p>Papírszövés</p> <p>Ismerkedés a fával, a fa haszna, a faültetés fontossága, a fa tulajdonságainak megfigyelése</p> <p>A fa darabolása, csiszolása, hegyezése</p> <p>A hurkapálca töréspróbája</p> <p>Marokkó készítése</p> <p>Kép készítése hurkapálcából</p> <p>Spatulából figurák, könyvjelző és ajándékkísérő készítése</p> <p>Kunyhó készítése fonással</p> <p>Vesszőfonással ajtókopogató, mini kosár készítése</p> <p>Mesterségek, műhelyek megismerése</p> <p>Különböző fonalak, kötelek, cérnák vizsgálata. Növényi és állati eredet. Hogyan készül? Mire használják?</p> <p>Csomók és masni kötése, sodrás, bojt készítés, hármass fonás, körmön fonás, nemezelés, pomponkészítés</p>
--	---

Tematikai egység	5. Jeles napok, ünnepek	Órakeret 5 óra
Tanulási eredmények	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; – alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát; – felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; – ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	<ul style="list-style-type: none"> – Magyarságtudat erősítése – Az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeinek elsajátítása és betartása – Az ajándékozás kultúrájának elsajátítása 	

	<ul style="list-style-type: none"> – Tervek a családban – Esztétikai érzék fejlesztése – Közösen átélt élmények és érzések támogatása – Mikulás – Karácsony – Farsang – Március 15. – Húsvét – Anyák napja
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Jeles nap, jelkép, ünnep, népszokás, viselkedéskultúra, öltözködéskultúra, munkaszervezés, dekoráció, esztétika
Javasolt tevékenységek	<ul style="list-style-type: none"> – Ünnepi díszek, szimbólumok készítése különböző anyagokból: mikulás, karácsonyfa, kokárda, zászló – Csomagolástechnikák: különböző alakú ajándéktárgyak csomagolása – Hímes tojás készítése – Ajándéktárgyak, meghívók, üdvözlőkártyák készítése – A keresztyén ünnepekhez hagyományörző rendezvényekhez kapcsolódó tárgyak, ajándékok, eszközök, munkadarabok készítése. (Reformáció ünnepe, Karácsony, Húsvét, Pünkösöd

3. évfolyam

Óraszám: 36 óra/év
1 óra/hét

Tematikai egység	1. Család, otthon, háztartás	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	<p>Közvetlen tapasztalatok megfogalmazása a családról és tevékenységeinek szerepéről.</p> <p>Egészséges családi munkamegosztás és elemi munkaszokások ismerete.</p> <p>Cselekvő hozzáállás, személyes felelősségvállalás példáinak ismerete.</p> <p>Odafigyelés a környezetre, együttműködés a családi és az iskolai közösségben.</p> <p>Természeti, társadalmi és technikai környezetünk és a megtapasztalt természetátalakító munkák alapvető ismerete.</p> <p>Információszerzés a problémák megoldására irányuló tevékenységekkel kapcsolatban, és a kapott információk felhasználása.</p>	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	<p>Értékek közvetítése által a pozitív akarati tulajdonságok fejlesztése.</p> <p>Az elvárt jó magatartási elemek (engedelmesség, alkalmazkodás, udvariasság) gyakoroltatása és a tulajdonságok tárházának bővítése (önállóság, határozottság, segítőkészség, közösségi érzés, másokon való segítség, tolerancia) a tevékenységek végzése közben.</p> <p>Elvárások, normák megfogalmazása, közösségi egyeztetése, betartásuk</p>	

	elvárása, az együttműködés és egymás munkájának jó szándékkal történő értékelése, érzések és ellenérzések építő jellegű kifejezése, a vélemények nyílt közlése, egyszerű indoklása.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p><i>1.1. Önkiszolgálás, vendéglátás</i> Az életkornak, fejlettségnek megfelelő, különböző élethelyzetekben történő önkiszolgáló tevékenység gyakorlása. Egyszerű hideg étel (pl. szendvics, hidegtál) elkészítése. Teafőzés. Vendéglátás. Asztalterítés és tálalás szabályai. Szalvétahajtogatás.</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> család, rokonság, hétköznapi és ünnepi alkalmak, emberi test, egészséges életmód.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés, szövegalkotás, szaknyelv használata, beszédkultúra, kommunikáció.</p> <p><i>Matematika:</i> problémamegoldás, számok, alpműveletek, becslés.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> egészség és környezeti hatások, önismeret, felelősség, példakép, kapcsolatépítés, kapcsolattartás.</p>
<p><i>1.2. Családi ünnepek</i> Ünneplés a családban. Családi szokások és hagyományok. Az ünnep hangulatát kifejező dekoráció készítése. Ajándékkészítés, csomagolás. Az ajándékozás módja, formája.</p>	
<p><i>1.3. Gazdálkodás a háztartásban</i> Takarékosság alapanyaggal, energiával, idővel, pénzzel, fogyasztási cikkekkel.</p>	
<p><i>1.4. Egészségünk</i> Egészség és betegség fogalma. Betegségek tünetei. Betegségek elleni védekezés módjai. Betegápolás (egyszerű gondozási műveletek). Segélyhívószámok (mentők, tűzoltók, rendőrség). A telefonos segélyhívás szabályai.</p>	
<p><i>1.5. Önismeret</i> Önismeret, felelősségvállalás, tudatosság a munkák végzésekor. Önellenzés, hibák javítása.</p>	
<p><i>1.6. A háztartásban használt vegyszerek</i> A háztartásban használt vegyszerek (pl. tisztítószer, kozmetikumok, festékek, ragasztók) használati utasításainak tanulmányozása.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Életvitel, élettér, élővilág, tárgyi (épített) környezet, gazdálkodás, költségvetés, bevétel, kiadás, megtakarítás, zsebpénz, szolgáltatás, segélyhívószám, mentő, tűzoltóság, rendőrség, mosószer, tisztítószer, használati utasítás, egészség, betegség, járvány, betegápolás.</p>

Tematikai egység	2. Anyagok a környezetünkben	Órakeret 4 óra
Tanulási eredmények	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség; – alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	<ul style="list-style-type: none"> – Véleményalkotás erősítése; – A társakkal való közös tevékenység támogatása; 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Együttműködési készségek fejlesztése közös tevékenység során; - Környezettudatos döntéshozatal elősegítése az anyaghasználat során; - Építő jellegű párbeszéd alkalmazása; - Kézügyesség fejlesztése; - Anyagvizsgálat; - Az anyagok tulajdonságai; - Az anyagok felhasználási lehetőségei.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Anyag, alapanyag, termék, fizikai tulajdonság, technológiai tulajdonság, anyagvizsgálat
Javasolt tevékenységek	<ul style="list-style-type: none"> - Természetes és mesterséges környezet megfigyelése; - Különböző termékek, természeti anyagok tapasztalati úton történő megismerése, felhasználása; - Természetes és mesterséges anyagokból készült tárgyak gyűjtése, csoportosítása, környezettudatos felhasználásuk; - Természetes és mesterséges anyagok közötti kapcsolat vizsgálata: nyersanyag-alapanyag-termék; - A környezetátalakító tevékenységek csoportosítása. Az ember környezetalakító tevékenysége és ennek következményei; - A gyűjtött természetes anyagokból kép készítése; - Különböző éghajlatú lakások készítése természetes és mesterséges anyagokból.

Tematikai egység	3. Közlekedés	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Az úttesten való átkelés szabályainak fegyelmezett és tudatos alkalmazása. Helyes viselkedés csoportos közlekedési helyzetben. A gyalogosok közlekedését szabályozó elemi közlekedési jelzések, táblák, lámpák, útburkolati jelek ismerete. Viselkedési normák, illemszabályok ismerete a közlekedésben.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A biztonságos, fegyelmezett, tudatos gyalogos közösségi közlekedési magatartás és szokások megszilárdítása. A közösségi közlekedési környezet és a gyalogos közlekedési szabályok ismerete. Figyelem és elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
3.1. Gyalogos közlekedési ismeretek A gyalogos közlekedés szabályai, lakott területen és lakott területen		Magyar nyelv és irodalom:

kívüli közlekedés. A gyalogos közlekedés elsőbbségi helyzetei. Közlekedési terepasztal készítése természetes anyagok, felhasználásával, közlekedési szituációk megjelenítéséhez.		beszédértés, szaknyelvhasználat, szövegértés, piktogramok.
3.2. Kerékpározási alapismeretek Közlekedés lakó-pihenőövezetben, kerékpárúton. A kerékpárút közlekedési jelzései. Jelzőtáblatípusok – elsőbbséget jelző táblák, veszélyt jelző és tilalmi táblák. Kerékpárosok és gyalogosok viszonya a közösen használt területeken.		<i>Környezetismeret:</i> lakóhelyismeret, térképismeret.
3.3. Közösségi közlekedés és morál a tömegközlekedésben Viselkedési normák a közlekedési környezetben. Balesetmentes, fegyelmezett viselkedés a helyi közlekedési járműveken.		<i>Erkölcstan:</i> közlekedési morál, udvariasság, kommunikáció.
3.4. Közlekedési eszközök, környezet- és egészségtudatos közlekedés Közlekedési környezetünk veszélyforrásai: figyelmetlenségből, szabályok be nem tartásából fakadó balesetveszély.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Úttest, kerékpárút, gyalogos forgalom, fényjelző készülék, alul- és felüljáró, útburkolati jel, közösségi (tömeg) közlekedés, helyi és helyközi közlekedés, kerékpározás, forgalomtól elzárt terület, irányjelzés, bekanyarodás, károsanyag-kibocsátás, légszennyezés, védőfelszerelés, biztonsági szabály, udvariassági szabály.	
Javasolt tevékenységek	<ul style="list-style-type: none"> – A közlekedési eszközök csoportosítása környezetvédelmi szempontból – Társasjáték készítése a gyalogos és a kerékpáros közlekedési szabályokhoz kapcsolódóan – Lakópark készítése úthálózattal, jelzőtáblákkal 	

Tematikai egység	4. Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	Órakeret 15 óra
Tanulási eredmények	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; – egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során; – alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el; – saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli; – értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von le a későbbi eredményesebb munkavégzés érdekében; – felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen 	

	<p>környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;</p> <ul style="list-style-type: none"> – rendet tart a környezetében; – törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; – szelektíven gyűjti a hulladékokat; – rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel; – otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját; – takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; – tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét; – az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet; – társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos munkavégzés során; – felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; – ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.
<p>Fejlesztési feladatok és ismeretek</p>	<p>Önálló tervezés és kivitelezés támogatása A kreativitás erősítése Munkafolyamatok algoritmizálása</p> <ul style="list-style-type: none"> – Pontos munkavégzés iránti igény fejlesztése – Társas tanulási tevékenységek előtérbe helyezése – Felelős szerepvállalás és a munkamegosztás erősítése – A segítségnyújtás és kérés szabályainak értelmezése – Reális értékelési készség fejlesztése – Fejlesztő hatású véleményformálás – Szükséges korrekciók elvégzésének elősegítése – Balesetmentes eszközhasználat fejlesztése – A takarékoság iránti igény fejlesztése – Környezettudatos magatartás támogatása – Anyagvizsgálatok felhasználhatósági szempontok alapján – Tárgykészítés képlékeny anyagból – A papír tulajdonságai, felhasználhatósága – Papírmunkák: <ul style="list-style-type: none"> • egyenesen, vonal mentén tép, hajtogat • ollóval egyenesen és körív mentén nyír • vastagabb anyagokat hajlítás előtt vonalzó mentén bekarcol – A fa tulajdonságai, felhasználása

	<ul style="list-style-type: none"> - Famunkák: <ul style="list-style-type: none"> • darabolás • csiszolás • hegyezés - A textilek csoportosítása, felhasználása - Fonalmunkák: <ul style="list-style-type: none"> • szövés szövőkereten vagy madzagszövőn • cérnát tübe fűz önállóan vagy tübefűző segítségével • gombvarrás • előöltés • díszítőöltés
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Anyagvizsgálat, termelés, makett, modell, alaprajz, méret, mérés, előöltés, díszítőöltés, veszélyforrás, baleset, segítségnyújtás, újrahasznosítás, szelektív hulladékgyűjtés
Javasolt tevékenységek	<ul style="list-style-type: none"> - Anyagvizsgálatok végzése a felhasználhatóság szempontjából - Mit miből készítünk, és miért? - Figurák, apróbb használati tárgyak készítése képlékeny anyagokból - A papír tulajdonságainak vizsgálata, funkcióinak megfelelő alkalmazása - Állatkert és virágos kert készítése hajtogatással - Térbeli dekorációk papírból, papírsíkból - Ötletes képeslapok, meghívók tervezése, készítése - Ajándék- és tároló dobozok készítése karcolással, hajlítással - Vár, papírház vagy manóház készítése kartonpapírból - Modellek készítése alaklemez segítségével íves és egyenes nyírással - A fa tulajdonságainak megismerése felhasználhatóság szempontjából - Képkeret, kulcstartó, kisautó, poháralátét készítése darabolással, csiszolással, hegyezéssel - A textilek csoportosítása felhasználásuk szerint - Textilgyűjtemény készítése - Öltésfajták megismerése: előöltés, díszítő öltések - Használati tárgyak készítése megfelelő textilből kézi varrással: zsebkendő-, toll- vagy mobiltelefon-tartó - Bábok, kabalafigurák, tűpárna készítése gombvarrással - A szövés technikájának megismerése szövőkeret vagy madzagszövő segítségével

Tematikai egység	5. Jeles napok, ünnepek	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	A családi, baráti, iskolai és egyéb közösségi rendezvényeken szerzett élmények és gyakorlati tapasztalatok. Néhány szokás, hagyomány ismerete. A megbeszélte öltözködési és viselkedési szabályok betartása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kulturált ünneplés. Közös értékek, szokások, hagyományok őrzése. A szabadidő hasznos eltöltésének tudatosítása. Az ünnepre való felkészülés, ünneplés, ünneplés utáni teendők végzésének természetes és megőrzendő szokásként való kezelése. Munkavégzés egyénileg és csapatban. A tapasztalatok (eredményesség és etikus magatartás) értékelése, elemzése, s ezek megszívelése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p><i>4.1. Iskolai és osztályrendezvények</i> Iskolai és osztályrendezvények (pl. Mikulás, Karácsony, Farsang, Anyák napja, Gyermeknap, osztálykirándulás, sportnap, játszódélután, nemzeti ünnepek) előkészítése. A helyszín berendezésével, az ünneplés lebonyolításával kapcsolatos tudnivalók. A szükséges kellékek (meghívó, jelmezek stb.) előállítása vagy beszerzése. A biztonságos környezet megteremtése. A közös tapasztalatok megbeszélése, az átélt érzések megfogalmazása. A keresztyén ünnepekhez hagyományörző rendezvényekhez kapcsolódó tárgyak, ajándékok, eszközök, munkadarabok készítése. (Reformáció ünnepe, Karácsony, Húsvét, Pünkösöd)</p>		<p><i>Környezetismeret:</i> szokások, hagyományok, jeles napok, családi és közösségi ünnepek.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegalkotás, egyszerű tipográfiai eszközök használata.</p>
<p><i>4.2. A közösségért végzett munka</i> A közösségi tér alakítása: teremdekoráció. Az iskola esztétikus, harmonikus belső környezetének alakítása. A munka megszervezése, lebonyolítása, értékelése.</p>		<p><i>Erkölcstan:</i> hagyományok, szokások, ünnepek, élmények feldolgozása.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Közösségi munka, közösségi szerep, rendezvény, ünnep, munkaszervezés, programszervezés.	
Javasolt tevékenységek	Esztétikus dekorációk tervezése és készítése népi, vallási, nemzeti és családi ünnepekre különböző anyagokból Ünnepekhez kapcsolódó egyszerű hagyományos ételek készítés	

4. évfolyam

Óraszám: 36 óra/év
1 óra/hét

Tematikai egység	1. Otthon – család – életmód	Órakeret 8 óra
Tanulási eredmények	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési- oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.; – felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; – felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán; – otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzetait felismeri, és ismeri megelőzésük módját; – takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; – rendet tart a környezetében; – törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; – szelektíven gyűjti a hulladékot; – ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét; – ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	<ul style="list-style-type: none"> – A környezet átalakítás fontos szabályainak alkalmazása – Az önállóság fokozása – A közösségen belüli segítőkészség fejlesztése – A tevékenységek végzése közben egymás segítő támogatása – A megszerzett munkatapasztalatok alkalmazása – Az alkotás örömeinek átélése egyéni és csapatmunkában – A munkamegosztás előnyeinek kihasználása – Reális értékelés kialakítása – A tolerancia és az empátia fejlesztése – Közös alkotott szabályok betartása – Jó szándékú véleményformálás támogatása – Különböző kultúrák és a máság elfogadása – Szokásrend kialakítása – Házak, lakások, otthonok – Modellkészítés – Otthon a lakásban – Otthonunk tárgyai – Növényápolás – Egészséges tápanyagok 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Változatos étkezés - Terítés, tálalás - Ételkészítés - Egészséges életmód, napirend - Öltözködés - Takarékoskodás - Munkamegosztás a családban - Háztartási balesetek - Környezetvédelem
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Ház, lakás, otthon, modell, tápanyagok, életmód, veszélyforrás, lakberendezés, baleset, munkamegosztás, időbeosztás, környezetvédelem, szemét, hulladék
Javasolt tevékenységek	<ul style="list-style-type: none"> - Különböző típusú házak megfigyelése környezetünkben - Lakópark készítése kisebb dobozokból - Lakásmodell készítése építőjáték vagy szerelőkészlet segítségével - Apróbb dobozok segítségével babaház berendezése - A lakás tisztántartásához napi- és hetirend készítése, ezeknek a munkáknak az elosztása a családban - A lakásban leggyakrabban található növények ápolásának megismerése - Az egészséges tápanyagok megismerése, melynek alapján változatos étrend összeállítása - Egyszerű ételek, italok készítése - Ünnepi asztal terítése - Szülinapi zsúr kellékeinek elkészítése - A tisztálkodáshoz szükséges megfelelő kozmetikumok kiválasztása - Alkalmhoz illő öltözet és az életkornak megfelelő divat követése - A háztartás gépeinek megismerése, ezek biztonságos használata - Elemi elsősegély-nyújtási ismeretek

Tematikai egység	2. Anyagok a környezetünkben	Órakeret 4 óra
Tanulási eredmények	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési- oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> - az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség; - alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát. 	

Fejlesztési feladatok és ismeretek	<ul style="list-style-type: none"> – Véleményalkotás erősítése; – A társakkal való közös tevékenység támogatása; – Együttműködési készségek fejlesztése közös tevékenység során; – Környezettudatos döntéshozatal elősegítése az anyaghasználat során; – Építő jellegű párbeszéd alkalmazása; – Kézügyesség fejlesztése; – Anyagvizsgálat; – Az anyagok tulajdonságai; – Az anyagok felhasználási lehetőségei.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Anyag, alapanyag, termék, fizikai tulajdonság, technológiai tulajdonság, anyagvizsgálat
Javasolt tevékenységek	<ul style="list-style-type: none"> – Természetes és mesterséges környezet megfigyelése; – Különböző termékek, természeti anyagok tapasztalati úton történő megismerése, felhasználása; – Természetes és mesterséges anyagokból készült tárgyak gyűjtése, csoportosítása, környezettudatos felhasználásuk; – Természetes és mesterséges anyagok közötti kapcsolat vizsgálata: nyersanyag-alapanyag-termék; – A környezetátalakító tevékenységek csoportosítása. Az ember környezetalakító tevékenysége és ennek következményei; – A gyűjtött természetes anyagokból kép készítése; – Különböző éghajlatú lakások készítése természetes és mesterséges anyagokból.

Tematikai egység	3. Közlekedés	Órakeret 3 óra
Tanulási eredmények	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat; – az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet; – rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési és problémamegoldási képességgel. 	
Fejlesztési feladatok	<ul style="list-style-type: none"> – A tömegközlekedés során alkalmazott magatartás és szokások 	

és ismeretek	<p>megszilárdítása</p> <ul style="list-style-type: none"> – A gyalogos és kerékpáros közlekedési szabályok megerősítése – Közlekedési eszközök megismerése, környezettudatos használatuk – A közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása – A közlekedési balesetek lehetséges okainak felismerése és megelőzése – Figyelem és elővigyázatosság fejlesztése – A gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai, lakott területen és lakott területen kívül – Az úttest részei; útburkolati jelek – Kerékpárosok és gyalogosok viszonya a közösen használt területeken – Közlekedési környezetben alkalmazható viselkedési normák
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Úttest, kerékpárút, gyalogosforgalom, tömegközlekedés, helyi és helyközi közlekedés, biztonsági és udvariassági szabályok, térképismeret, útvonalterv
Javasolt tevékenységek	<ul style="list-style-type: none"> – A közlekedési eszközök csoportosítása környezetvédelmi szempontból – Társasjáték készítése a gyalogos és a kerékpáros közlekedési szabályokhoz kapcsolódóan – Lakópark készítése úthálózattal, jelzőtáblákkal

Tematikai egység	4. Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés	Órakeret 15 óra
Tanulási eredmények	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési- oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; – egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során; – alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el; – saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli; – értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von le a későbbi eredményesebb munkavégzés érdekében; – felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán; 	

	<ul style="list-style-type: none"> – rendet tart a környezetében; – törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; – szelektíven gyűjti a hulladékot; – rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel; – otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját; – takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; – tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét; – az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet; – társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos munkavégzés során; – felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; – ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.
<p>Fejlesztési feladatok és ismeretek</p>	<p>Önálló tervezés és kivitelezés támogatása A kreativitás erősítése Munkafolyamatok algoritmizálása</p> <ul style="list-style-type: none"> – Pontos munkavégzés iránti igény fejlesztése – Társas tanulási tevékenységek előtérbe helyezése – Felelős szerepvállalás és a munkamegosztás erősítése – A segítségnyújtás és kérés szabályainak értelmezése – Reális értékelési készség fejlesztése – Fejlesztő hatású véleményformálás – Szükséges korrekciók elvégzésének elősegítése – Balesetmentes eszközhasználat fejlesztése – A takarékoság iránti igény fejlesztése – Környezettudatos magatartás támogatása – Anyagvizsgálatok felhasználhatósági szempontok alapján – Tárgykészítés képlékeny anyagból – A papír tulajdonságai, felhasználhatósága – Papírmunkák: <ul style="list-style-type: none"> • egyenesen, vonal mentén tép, hajtogat • ollóval egyenesen és körív mentén nyír • vastagabb anyagokat hajlítás előtt vonalzó mentén bekarcol – A fa tulajdonságai, felhasználása – Famunkák:

	<ul style="list-style-type: none"> • darabolás • csiszolás • hegyezés <p>– A textilek csoportosítása, felhasználása</p> <p>– Fonalmunkák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szövés szövőkereten vagy madzagszövőn • cérnát tübe fűz önállóan vagy tűbefűző segítségével • gombvarrás • előöltés • díszítőöltés
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Anyagvizsgálat, termelés, makett, modell, alaprajz, méret, mérés, előöltés, díszítőöltés, veszélyforrás, baleset, segítségnyújtás, újrahasznosítás, szelektív hulladékgyűjtés
Javasolt tevékenységek	<p>– Anyagvizsgálatok végzése a felhasználhatóság szempontjából</p> <p>– Mit miből készítünk, és miért?</p> <p>– Figurák, apróbb használati tárgyak készítése képlékeny anyagokból</p> <p>– A papír tulajdonságainak vizsgálata, funkcióinak megfelelő alkalmazása</p> <p>– Állatkert és virágos kert készítése hajtogatással</p> <p>– Térbeli dekorációk papírból, papírcsíkából</p> <p>– Ötletes képeslapok, meghívók tervezése, készítése</p> <p>– Ajándék- és tároló dobozok készítése karcolással, hajlítással</p> <p>– Vár, papírház vagy manóház készítése kartonpapírból</p> <p>– Modellek készítése alaklemez segítségével íves és egyenes nyírással</p> <p>– A fa tulajdonságainak megismerése felhasználhatóság szempontjából</p> <p>– Képkeret, kulcstartó, kisautó, poháralátét készítése darabolással, csiszolással, hegyezéssel</p> <p>– A textilek csoportosítása felhasználásuk szerint</p> <p>– Textilgyűjtemény készítése</p> <p>– Öltésfajták megismerése: előöltés, díszítő öltések</p> <p>– Használati tárgyak készítése megfelelő textilből kézi varrással: zsebkendő-, toll- vagy mobiltelefon-tartó</p> <p>– Bábok, kabalafigurák, tűpárna készítése gombvarrással</p> <p>– A szövés technikájának megismerése szövőkeret vagy madzagszövő segítségével</p>

Tematikai egység	5. Jeles napok, ünnepek	Órakeret 6 óra
Tanulási eredmények	<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési- oktatási szakasz végére:</p> <ul style="list-style-type: none"> – adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat; 	

	<ul style="list-style-type: none"> – alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát;
Fejlesztési feladatok és ismeretek	<ul style="list-style-type: none"> – Az ünnepi szokások megőrzése – Kulturált ünneplés – Közös értékek, szokások, hagyományok őrzése – Nemzeti értékeink és hőseink iránti tisztelet erősítése – Mikulás – Karácsony – Farsang – Március 15. – Húsvét – Anyák napja
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Népszokás, hagyomány, nemzeti érték, viselkedéskultúra, öltözködéskultúra
Javasolt tevékenységek	<ul style="list-style-type: none"> – Esztétikus dekorációk tervezése és készítése népi, vallási, nemzeti és családi ünnepekre különböző anyagokból – Ünnepekhez kapcsolódó egyszerű hagyományos ételek készítése – A magyar népviselet és népszokások megismerése: memóriakártyák készítése – A keresztyén ünnepekhez hagyományőrző rendezvényekhez kapcsolódó tárgyak, ajándékok, eszközök, munkadarabok készítése. (Reformáció ünnepe, Karácsony, Húsvét, Pünkösöd)

A fejlesztés során várt eredmények a tanév végén

- Mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítása és begyakorlása.
- Használati utasítások értő olvasása, betartása.
- Sikerélmények (a felfedezés és önálló próbálkozás öröme, a motiváló hatás érvényesülése tárgyalókor).
- A hétköznapjainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
- Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.
- Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.
- A gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készségszintű alkalmazása.
- A kerékpár használatához szükséges ismeretek elsajátítása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.

Követelmények

- A technika, a gazdaság világában, a környezetben kreatív módon tudjanak élni.
- Problémamegoldó, elemző és rendszerező képességük a technikai tevékenység során fejlődjön.
- Térszemléletük, esztétikai érzékük, döntési képességük, kézügyességük fejlődjön.
- Értékelő és elemző készségük, beszéd- és kifejezőkészségük fejlődjön a tervező és kivitelező munka során.
- Az elemi munkaszokásokat, algoritmusokat, a kulturált magatartást és életvitelt sajátítsák el.

A tankönyvválasztás szempontjai

A szakmai munkaközösségek a tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- a taneszköz legyen jól tanítható, jól tanulható;
- a taneszköz nyomdai kivitelezése legyen alkalmas a tantárgy óraszámának és igényeinek megfelelő használatra a tanév(ek) során;
- a taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására;
- felépítése (témák, feladattípusok) logikus, könnyen követhető legyen;
- A tankönyv önmagában kiszolgálja az adott tantárgy helyi tantervébe foglalt tanítását.

Formai megfelelése szerint:

- Milyen a tankönyv nyelvi megformáltsága? (pl. milyen az utasítások megfogalmazása, a szövegek nyelvi igényessége, a szövegek rövidítésekor nem csorbul-e a gondolati tartalom, az irodalmi érték?)
- Áttekinthető-e a tankönyvoldalak? Könnyen eligazodik-e a könyv szerkezetében, jelrendszerében az adott korosztály?
- A betűforma, méret, és távolság, illetve az egy oldalra kerülő szöveg vagy feladatmennyiség megfelel-e a tanulók érzékelő apparátusának, észlelési képességének?
- Milyen az ábrakészlet? (Van-e funkciója? Segíti-e a valóság megismerését, a feladatmegoldást, a belső képteremtést, stb.?)
- A tankönyv mérete, súlya, kötése, strapabírása életkorbarát-e?

Előnyben kell részesíteni azokat a taneszközöket:

- amelyek több éven keresztül használhatók;
- amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, videókkal és egyéb kiegészítő oktatási segédletekkel;

A tanulók értékelésének formái:

Az értékelés kiemelt szempontjai: a tanulók önmagukhoz mért fejlődése

Szóbeli feleletek

- összefüggő felelet
- rövid beszámoló a megfigyelésekről, az egyénileg vagy csoportmunkában végzett anyagvizsgálatok és gyűjtőmunkák tapasztalatairól
- kiselőadás a megfigyelésről, szakirodalomban olvasottakról

Írásbeli munkák

- rövid írásbeli felelet
- témazáró dolgozat (ellenőrző feladatlap kitöltése)
- házi dolgozat
- rejtvénykészítés, rejtvényfejtés
- számítási feladat megoldása
- műszaki rajz készítése
- mérési feljegyzés (szelektív hulladékgyűjtés)
- gyűjtő- és kutatómunka (anyaggyűjtemények, szógyűjtés,)
- füzetvezetés

Manuális munka

- munkadarab elkészítése

•

•